

Danny Lannoy over de bevrijding van Knokke-Heist

Knokke vergeet Canada niet

KNOKKE (Knokke-Heist) — Op 1 november heeft in Knokke-Heist traditiegetrouw de Canadese bevrijdingsmars plaats. Sinds het prille begin in 1974 is het aantal deelnemers opgelopen van 150, voor de eerste editie, tot meer dan 2.000 vorig jaar. Een van de mensen achter de schermen van deze organisatie is Danny Lannoy, sekretaris van de heemkundige kring „Cnoc is ier”.

De vereniging „Cnoc is ier” werd opgericht kort na de fusie van de gemeenten Knokke en Heist in 1970. De kring had dan tot doel de eigenheid van Knokke als landbouwgemeente te belichten en in stand te houden. Dit gebeurde door het organiseren van foto- en kunsttentoonstellingen en door het uitgeven van boeken van om. André D'hont en Danny Lannoy die drie jaar geleden een drietalig

herdenkingsboek „For Freedom” schreef. In het boek, dat 280 bladzijden telt, vertelt de auteur aan de hand van meer dan 300 foto's en documenten de bevrijding van de streek door de Canadese troepen.

In zijn woonkamer vol herinneringen aan de kring „Cnoc is ier” enerzijds en Canada anderzijds, vertelt Danny Lannoy over het Canadagebeuren in Knok-

ke-Heist en de geschiedenis van de bevrijding.

Historische mars

De mars begint in Hoofdplaat in Zeeuws-Vlaanderen op 33 km van Knokke-Heist omdat daar de Canadezen geland zijn die op 1 en 2 november de gemeente bevrijd hebben. Danny Lannoy: „Na de bevrijding van Frankrijk zijn de Canadezen onmiddellijk doorgestoten naar West-Vlaanderen. De troepen werden echter tot staan gebracht bij het Schipdonk- en Leopoldkanaal en werden genoodzaakt om via Eede en Maldegem te proberen de Oostkust te bereiken. Maar omdat de omliggende polders overstromd waren, kon men er moeilijk met zware tanks door-

Via Terneuzen werd dan een aanval ontketend naar Hoofdplaat en Biervliet met amfibieboten. Dat was de 9de brigade, de regimenten die onze badstad bevrijd hebben.

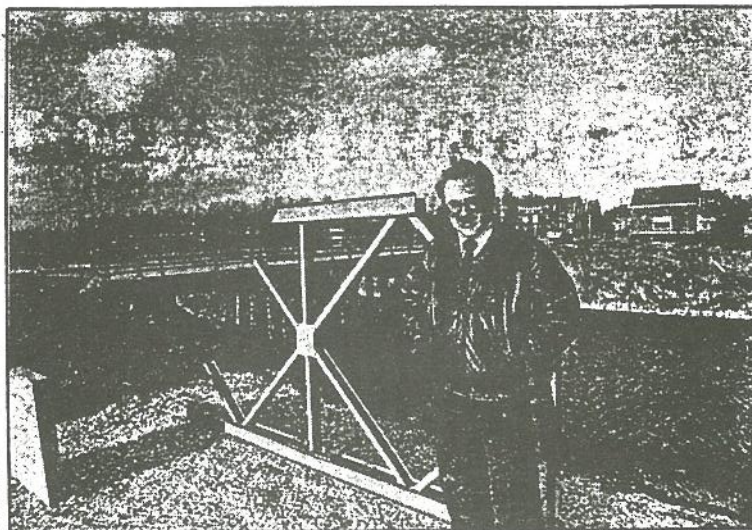
Door de bevrijding van Knokke en Heist was België dan het eerste land in West-Europa dat volledig bevrijd werd,” en Lannoy voegt er direct aan toe: „niet veel mensen weten dat, maar in militaire geschiedenisboeken staat dat wel vermeld.”

Hickmanbrug

Naast de regimenten die deel uitmaakten van de 7de, 8ste en 9de Canadese infanteriebrigade, speelden ook de Canadian Engineers een belangrijke rol bij de bevrijding van de Oostkust. In 1944 bouwden zij namelijk een Baileybrug over het afwateringskanaal in Retranchement. Deze brug was de laatste hindernis om Knokke en Heist te bevrijden. Op die plaats te toen ook een Canadese sergeant, Jack Hickman, gesneuveld. „En na onderhandelingen met het waterschap 't Vrije van Sluis het de brug over het afwateringskanaal in Retranchement sinds vorig jaar officieel Hickmanbrug. In de loop van het voorbije jaar hebben we contacten gehad met familieleden van die sergeant in Vancouver en Victoria in Canada. Die mensen zijn daar zeer onder de indruk over wat hier gebeurt 40 jaar na de dood van hun broer. Ik denk dat die familie ooit nog eens zal overkomen naar Knokke-Heist”, aldus Danny Lannoy.

Badge

Ook het aandenken, dat de deelnemers na afloop van de 33 kilometer krijgen, herinnert aan de gebeurtenissen in het najaar van 1944. Danny Lannoy: „De eerste jaren was het aandenken een certificaat met daarop het esdoornblad of maple-leaf, maar sinds 1981 krijgen de wandelaars een keurteken van een eenheid die meegevochten heeft om onze gemeente te be-

Danny Lannoy, organisator van de Canadese activiteiten. (foto VJB)

vrijden. Het eerste jaar was dat de „Highland Light Infantry”. Na insignes van diverse brigades is het dit jaar de beurt aan de Queen's own Rifles of Canada. Het is ook zo dat de badge telkens de heraldische kleuren van de eenheid mee krijgt. En de mensen zijn daar ook fier op. „Vele wandelaars dragen ze op hun jas.”

Canadese interesse

Voor Danny Lannoy vormt de bevrijding een belangrijk onderdeel van de lokale geschiedenis. De heemkundige vereniging heeft dan ook vanaf het begin contacten aangeknoopt met vertegenwoordigers van Canada. Danny Lannoy gaat verder. In het begin hadden we naar de Canadese ambassade geschreven om te vragen of het mogelijk was dat een peloton soldaten zou deelnemen aan de bevrijdingsmars. Sindsdien is dat een traditie geworden en komen er elk jaar Canadese mi-

litairen over. De contacten met Canada blijven groeien en zo komt dit jaar de Canadese minister voor „Veteran Affairs”, George Hees speciaal voor deze gelegenheid naar de streek. De minister is zelf een oud-strijder en hij stond er op een stuk van de mars mee te wandelen en aanwezig te zijn op de plechtigheden achteraf in Knokke. Ook komt elk jaar een Canadese veteraan naar Knokke. Telkens is het iemand die bij de Engineers was ingedeeld in 1944. Het Canadese leger betaalt de overkomst van de veteraan. Hij wordt naar Laar gevlogen vanwaar hij dan per bus naar Knokke-Heist komt met de Canadese militairen die aan de mars deelnemen.”

Dat de bevrijdingsmars bijdraagt tot de verstandhouding met Canada wordt nog eens bevestigd door het feit dat de Canadese ambassadeur er elk jaar mee in wandelt. Meestal neemt hij deel vanaf de start in Hoofdplaat. Danny Lannoy legt uit dat hij de mars volledig mee wan-

delt tot aan de Oosthoek waar hij op de hoeve van Adriaenssens in zijn wagen stapt om zich op het hotel snel om te kleden en de bloemenhulde bij te wenen aan het monument van de gesneuvelden in Knokke.

Zondag zullen weer zo'n 2000 wandelaars in de voetsporen lopen van de Canadese bevrijders. Dit keer valt 1 november echter op een zondag en dit is voor de mars niet zo goed. Leden van de Gereformeerde Kerk in Nederland mogen namelijk op zondag niet werken, maar ook niet wandelen.

Opvallend bij de bevrijdingsmars is ook dat er massaal wordt aan deelgenomen door mensen uit Knokke-Heist. Volgens Lannoy komt 1 wandelaar op 3 uit de gemeente. Daarbij zijn zijn groepen tot 70 mensen geen uitzondering. Wie het allemaal zelf nog wil meemaken op 1 november kan voor verdere informatie terecht bij Danny Lannoy op het telefoonnummer 050-6022.13. (PPK)

14de Bevrijdingsmars

KNOKKE (Knokke-Heist) — De heemkundige kring „Cnoc is ier” heeft weer genoeg medewerking verkregen van de heemkring West-Zeeuws-Vlaanderen en de Wandelklub van Knokke om de 14de bevrijdingsmars te organiseren op 1 november.

Deze bevrijdingsmars is een klassieker geworden in de wandelsport en duizenden wandelaars vertoeven die dag tussen polders en dijken; de mars is eveneens het sluitstuk van een Canadese week die wordt gehouden uit erkenning en dank voor de Canadese soldaten die de kust hebben bevrijd.

De 33 km die men moet verwerken vanuit Hoofdplaat in Nederland tot in Knokke zijn zwaar maar lonend. Naast de hulde die men brengt krijgt men ook een uniek wandeldecor, dat alle jaren wisselt naargelang de zon al of niet van de partij is en de wind geselt of zegent.

Om deel te nemen aan deze bevrijdingsmars is voorinschrijving verplicht door storting van 220 fr. Daarvoor is er voorzien een verplaatsing met autobus vanuit Knokke naar Hoofdplaat, een badge

en brevet, stortingsnummer is 478-4202601-29 met de vermelding „Cnoc is ier”-bevrijdingsmars, Graaf Jansdijk 8300 Knokke-Heist. De deelnemers worden dan in groep verwacht rond 17 u. te Knokke waar een Canadese Piper-band en een militaire muziek-kapel hen zullen begeleiden voor het défilé. Op 31 oktober zal de heemkundige kring in Sloe (Walcheren) een nieuw gedenkteken inplanten ter ere van de Canadese regimenten die daar hebben gestreden

Programma

Het feestprogramma start op 30 oktober met de opening van het radiostation ON4 CLM dat in verbinding treedt met radio-amateurs in Canada. Op 31 oktober worden er om 10 u. bloemen neergelegd aan het monument in Heist

en is er een wandelconcert van de Pipes en Drumsband van de Canadezen; dit optreden wordt herhaald in Het Zoute om 11 u. 30.

Op 2 november voorziet men een herdenkingsmis in de H-Margarethakerk om 9 u. 30 en om 10 u. 45 rijdt er een delegatie naar het Canadese kerkhof in Adegem om dan om 13 u. 15 op het Verzetsplein in Knokke een bloemenhulde te voltrekken.

Om 20 u. is het casino het trefpunt van alle Canadese vrienden in een „Ode aan Canada” georganiseerd door het Willemsfonds Knokke. Op het programma staan een optreden van het Rondinellakoer en als hoogtepunt „The Prince's Patricia's Canadian Light Infantry Band”.

Op 3 november ten slotte zijn er herdenkingen 't Eede, Aardenburg, Retranchement en Sluis waar een parade de Canadese week afsluit. Inlichtingen zijn steeds te verkrijgen bij Danny Lannoy, Graaf Jansdijk 290 in 8300 Knokke-Heist. (DH)